

A 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet 2013. szeptember 1-jétől 2014. március 25-éig hatályos 14. § (3) bekezdése szerint a legalább 6 év nem pedagógus munkakörben szerzett szakmai gyakorlattal rendelkező, és pedagógus munkakörre foglalkoztatási jogviszonyt létesítő személy mentesül az előmeneteli rendszer gyakornoki szakasza követelményeinek teljesítése alól, és a Pedagógus I. fokozatba kerül besorolásra.

E rendelkezés alapján a gyakornoki szakasz követelményeinek teljesítése alóli mentesítéshez szükséges 6 év szakmai gyakorlatot bármilyen, akár a köznevelési ágazathoz nem kapcsolódó szakterületen is meg lehet szerezni. Ekkor nemcsak olyan munkakörben munkajogviszonyban teljesített munkavégzés vehető figyelembe, amely valamely végzettséghez, szakképzettséghez kötött.

[1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 87/A. §, 2011. évi CXC tv. (Nkt.) 64. §, 66. §]

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 1984. augusztus 4-étől 2010. március 27-éig terjedően különféle munkakörökben (lakatos, tanszéki mechanikus, tanár, ügyvezető, pedagógus-asszisztens) összesen 16 év 8 hónap 29 napot dolgozott munkaviszony keretében. A M. és J. Kisszövetkezetnél 3 hónap 27 nap, a V.-nál 8 hónap 11 nap, a J. Gy. Főiskolán 4 év, a K. F. Szakképző Iskolánál 1 év 3 hónap 6 nap, az Sz.-i Kistérségi Célú Társulásnál 6 hónap 19 nap volt az eltöltött idő.
- [2] 1994. június 16-án főiskolai szintű testnevelés-sportszervezés szakos tanári végzettséget, 2011. január 18-án mesterfokozatot és okleveles testnevelő tanár szakképzettséget szerzett.
- [3] 2013. szeptember 18-án létesített munkaviszonyt az alperesnél testnevelő tanár munkakörben. Az alperes a felperes munkaviszonyának időtartamát 3 évben 9 hónapban és 3 napban vette figyelembe.
- [4] A felperest a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 64. § (4) bekezdés alapján gyakornok/01 fizetési kategóriába sorolták, személyi alapbérét 169.442 forintban, a munkabérét összesen 186.400 forintban állapították meg.
- [5] A felperes illetménye 2014. január 1-jétől változott, garantált személyi alapbére 175.494 forintra, a munkabére mindösszesen 193.000 forintra emelkedett. 2014. szeptember 1-jétől a garantált személyi alapbére 182.294 forint, a munkabére 200.500 forint lett.
- [6] Az alperesnél a munkaviszonya 2014. szeptember 12-ével közös megegyezéssel szűnt meg.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes pontosított keresetében az alperest 1.005.191 forint munkabér-különbözet és perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Arra hivatkozott, hogy az alperesnél létesített munkaviszonyát megelőzően mindösszesen 16 év 8 hónap és 29 nap figyelembe vehető munkajogviszonyban töltött

idővel rendelkezett. Az alperesi munkaviszony létesítéskor hatályos közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet (Ép.r.) 14. § (3) bekezdése szerint az ott meghatározott legalább 6 év nem pedagógus munkakörben szerzett szakmai gyakorlattal rendelkezett, melyre tekintettel mentesült az előmeneteli rendszer gyakornoki szakasza követelményeinek teljesítése alól, és a Pedagógus I. fokozatba és 7. fizetési kategóriába kellett volna besorolni.

- [8] Az alperes a felperes keresetét 2014. március 26-ától 2014. szeptember 12-éig terjedő időszakra 196.872 forint összegben elismerte, ezt meghaladóan kérte elutasítani az Ép. r. 2. § (1) bekezdésére, 13. § (1) és (3) bekezdésére, 14. § (3) bekezdésére hivatkozással. Álláspontja szerint az Ép. r. 14. § (3) bekezdése 2014. március 26-ai módosításáig a besorolás szempontjából a mérlegszerelő, a lakatos, a tanszéki mechanikus és az ügyvezető munkakörben eltöltött időszak nem volt szakmai gyakorlati időként beszámítható. A felperes 2014. március 26-ától volt átsorolható a Pedagógus I. fokozatba azzal, hogy a fizetési fokozat megállapításánál az Ép.r. 13. §-a értelmében megszerzett szakmai gyakorlat számít, így a helyes besorolása Pedagógus I. fokozat mesterfokozata 2. fizetési kategória.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletével kötelezte az alperest tizenöt napos határidővel a felperes javára 196.872 forint elmaradt munkabér megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [10] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét a 2013. szeptember 18-ától 2014. március 25-éig terjedő időszakra az ez idő alatt hatályos Nkt. 97. § (20) bekezdése és az Ép.r. 13. § (1) és (2) bekezdése, valamint a 14. § (3) bekezdése alapján alaptalannak találta. Megállapította, hogy a jogszabály akként értelmezendő, hogy kizárólag az adott szakmai végzettséghez – jelen esetben a testnevelő-tanári munkakörhöz – kötött tevékenység végzésével eltöltött idő vehető szakmai gyakorlati időként figyelembe. Ezért a mérlegszerelő, a lakatos, a tanszéki mechanikus, az ügyvezető és a pedagógus-asszisztensi munkakörben szerzett nem.
- [11] A 2014. március 26-ától 2014. szeptember 12-éig terjedő időszakban a felperes a Pedagógus I. mesterfokozat 2. fizetési kategóriába volt sorolható, a K. F. Szakközépiskolában tanár munkakörben eltöltött 1 év 2 hónap 6 nap, és az átsorolás időpontjában az alperesnél eltöltött 6 hónap 8 nap, mindösszesen 1 év 8 hónap 14 nap figyelembe vehető megszerzett szakmai gyakorlati idő alapján. Ezért az alperest az általa elismert összegű munkabér-különbözet megfizetésére kötelezte.

- [12] A felperes fellebbezése folytán eljáró törvényszék ítéletével az elsőfokú ítéletet részben és akként változtatta meg, hogy az alperes marasztalásának összegét bruttó 439.330 forintra és ezen összegnek 2015. augusztus 13-ától járó törvényes késedelmi kamatára felemelte.
- [13] A törvényszék az É.p.r. 14. § (3) bekezdése 2014. március 25-éig és azt követően hatályos rendelkezései értelmezésével megállapította, hogy ezen előírások nem zárják ki annak lehetőségét, hogy az előmeneteli rendszer gyakornoki szakaszának követelményei alóli mentesüléshez szükséges 6 év szakmai gyakorlatot a pedagógus olyan más munkakörben szerezze meg, amely kívül esik a szükséges szakmai gyakorlatként elfogadható munkakörökön. A más munkakörben megszerezhető szakmai gyakorlatnál nem feltétel az sem, hogy azt a köznevelés, a korábbi közoktatás rendszerében szerezzék meg.
- A „szakmai gyakorlatot szerzett” fordulatból azonban arra lehet következtetni, hogy olyan munkakörben teljesített munkavégzés vehető figyelembe, amely valamely végzettséghez, szakképzettséghez kötött.
- A közalkalmazott fizetési fokozatának megállapításánál pedig figyelembe kell venni a munkaviszonynak azt az időtartamát, amely alatt a közalkalmazott a közalkalmazotti jogviszonyában betöltendő munkaköréhez szükséges iskolai végzettséggel, vagy képesítéssel rendelkezett.
- [14] Az alperes a felperest 2013. szeptember 18-ai kinevezésekor helytállóan sorolta be a gyakornok/01. fizetési kategóriába. A felperes által mérlegszerelő, lakatos, tanszéki mechanikus, ügyvezető és pedagógus-asszisztens munkakörben végzett munka ugyanis nem volt valamely végzettséghez, szakképzettséghez kötöttnek minősülő, ilyen végzettség, szakképzettség megszerzését a felperes nem igazolta.
- [15] A törvényszék az Nkt. 64. § (4) - (5) bekezdése, 65. § (1) bekezdése, 66. § (4) bekezdés 3. számú melléklete és annak 26. pontja, 7. számú melléklete, az É.p.r. 14. § (3) bekezdése, valamint az Nkt. 97. § (20) bekezdése, a Kjt. 87/A. § (3) bekezdés a) és b) pontja alapján megállapította, hogy a felperest 2014. március 26-ától a Pedagógus I. fizetési fokozat 6. fizetési kategóriájába (15-17 év) kellett volna besorolni a munkaviszonyban töltött időtartamra tekintettel. Ez alapján 2014. március 26-ától 2014. szeptember 12-éig részére az alperes 439.330 forint bérkülönbözettel tartozik.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [16] A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet „megváltoztatásával” az alperes marasztalását 1.005.191 forintra és ennek 2015. augusztus 13-ától járó késedelmi kamataira felemelni és perköltség fizetésére kötelezni..

- [17] Álláspontja szerint a jogerős ítélet az Ép.r. 14. § (3) bekezdésébe ütközik. E rendelkezés ugyanis csak arról szól, hogy „nem pedagógus munkakörben” lehet más szakmai gyakorlatot szerezni, melyből a „munkakörben” fordulat azt jelenti, hogy csak munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban szerezhető meg. Nincs előírás arra, hogy e más munkakörben szerzett szakmai gyakorlathoz milyen képesítés szükséges. Ennek igazolását sem követeli meg a jogszabály.
- [18] A Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütközően kirívóan okszerűtlen, és a jogalkotó akaratával ellentétes jogértelmezésen és okfejtésen alapul a jogerős ítélet. Az eljárás során az alperes által sem volt vitatott, hogy a bizonyítékként becsatolt munkakönyvvvel és munkáltatói igazolásokon szereplő adatokkal a felperes bizonyította az általa betöltött munkaköröket. A munkáltatók is ismerik a 7/2010. (IV.23.) KSH közlemény előírásait a Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszeréről (FEOR), amely mellékletének 3. pontja tartalmazza mind a felső-, mind a középfokú képzettséget igénylő foglalkozásokat, melyek között megtalálhatóak az általa betöltött munkakörök is. A szakképzettséget nem igénylő foglalkozásokat a 9. pont sorolja fel. Az alperes ismerte a felperes valamennyi szakképesítését, így tudta azt is, hogy 1984. június 20-ától a szakmunkás-bizonyítvány szerint mechanikai műszerész, műszerészgyártó és karbantartó szakmában szakmunkásvizsgával, 1988. június 24-étől szakközépiskolai érettségivel rendelkezik.
- [19] A felek között nem volt vita abban, hogy a megelőző munkajogviszonyaiban nem pedagógus munkakörben szakmai gyakorlatot szerzett. A kinevezéskor nem azért nem mentesítette az alperes a gyakornoki követelmények teljesítése alól, mert más munkakörben nem szerzett szakmai gyakorlatot, hanem azért, mert e szakmai gyakorlatok nem voltak a pedagógus munkakörhöz kapcsolhatók. A szakmai gyakorlattal kapcsolatos további bizonyítás szükségessége az eljárás során fel sem merült, de ilyenre a másodfokú bíróság a Pp. 3. §-a alapján nem szólította fel a felperest.
- [20] Az Nkt. 97. § (20) bekezdése, az Ép.r. 13. § (1) bekezdése és 14. § (3) bekezdése értelmében már a kinevezésekor – az alperes által sem vitatottan – rendelkezett több mint 6 év nem pedagógus munkakörben szerzett szakmai gyakorlattal. A jogerős ítélet e jogszabályok megsértésével állapította meg, hogy a kinevezésekor az alperes helyesen sorolta be a gyakornok/01 fizetési kategóriába a Pedagógus I. mesterfokozat 6. fizetési kategória helyett, és 2014. január 1-jétől 2014. március 26-áig gyakornok/01 fokozatba a Pedagógus I. mesterfokozat 17. (helyesen 7) fizetési kategória helyett.
- [21] A jogerős ítélet az Nkt. 64. § (7) bekezdésének megsértésével és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok ellenére állapította meg, hogy 2014. március 26-ától a 6. fizetési kategóriába tartozik, ugyanis a pedagógust a tárgyév első napján kell a magasabb fizetési fokozatba sorolni. 2014.

december 18-án rendelkezett 18 év, a fizetési kategóriába beszámítható jogviszonnyal, ezért 2014. január 1-jétől kezdődően a 7. fizetési kategóriába kellett volna sorolni.

- [22] 2013. szeptember 1-jétől 2013. december 31-éig 76.248 forinttal, 2014. január 1-jétől 2014. augusztus 31-éig 87.747 forinttal, 2014. szeptember 1-jétől 91.147 forinttal kevesebb munkabért kapott havonta. Mindösszesen 2013. szeptember 18-ától 2014. szeptember 12-éig az alperes 1.005.191 forinttal tartozik munkabér-különbözet címén.
- [23] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [24] A felülvizsgálati kérelem megalapozott.
- [25] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül. Ezért a felülvizsgálati eljárásnak csak az volt a tárgya, hogy az felperest 2013. szeptember 1-jétől 2014. március 25-éig helyesen sorolta-e a gyakornok/01 fizetési kategóriába, továbbá hogy 2014. január 1-jétől jogosult volt-e a felperes a Pedagógus I. fokozat 7. fizetési kategóriába történő besorolásra.
- [26] Az Ép.r. 2013. szeptember 1-jétől 2014. március 25-éig hatályos 14. § (3) bekezdése szerint a legalább 6 év nem pedagógus munkakörben szerzett szakmai gyakorlattal rendelkező, és pedagógus munkakörre foglalkoztatási jogviszonyt létesítő személy mentesül az előmeneteli rendszer gyakornoki szakasza követelményeinek teljesítése alól, és a Pedagógus I. fokozatba kerül besorolásra.
- [27] A törvényszék ezen rendelkezés értelmezésekor helytálló következtetésre jutott annak megállapításával, hogy a gyakornoki szakasz követelményeinek teljesítése alóli mentesítéshez szükséges 6 év szakmai gyakorlatot bármilyen, akár a köznevelési ágazathoz nem kapcsolódó szakterületen is meg lehet szerezni. Tévedett azonban akkor, amikor a „szakmai gyakorlatot szerzett” fordulatból arra következtetett, hogy olyan munkakörben teljesített munkavégzés vehető csak figyelembe, amely valamely végzettséghez, szakképzettséghez kötött. Ez a szűkítő értelmezés nem következik a 14. § (3) bekezdés szövegéből, de a 13. § (1) bekezdéssel történő összevetésből sem. A 13. § (1) bekezdés a szakmai gyakorlatot a magasabb fokozatba történő előrelépéshez szükséges feltételként kívánja meg pedagógus vagy ahhoz kapcsolódó közoktatási területen megszerzett gyakorlatként, míg a 14. § (3) bekezdés alkalmazására akkor kerülhet sor, ha az Ép.r. 13. § (1) bekezdése szerinti munkakörökben és jogviszonyokban összesen nincs 2 év szakmai gyakorlata a pedagógusnak. A hangsúly nem a „szakmai gyakorlat”, hanem a „nem pedagógus

munkakör” kifejezésen van. A pedagógus pályát ugyanis nem pályakezdőként választó személytől indokolatlan lenne megkövetelni, hogy olyan gyakorlattal rendelkezzen nem pedagógus munkakörben, amelyet e munkakörhöz szükséges szakképesítéssel látott el, pedagógus munkakörhöz viszont nem köthető. A felperes érvelése helyes, hogy a munkakör megjelölés azt jelenti, hogy munkajogviszony (munkaviszony, közalkalmazotti jogviszony, stb.) keretében szerzett gyakorlata legyen a pedagógus munkakörben elhelyezkedő személynek.

A felperest ezért az alperesnél történő kinevezésekor a 16 év 8 hónap 29 nap munkaviszonyban és közalkalmazotti jogviszonyban eltöltött idejére tekintettel a Pedagógus I. fokozatba, annak 6. fizetési kategóriájába kellett volna besorolni az Nkt. 97. § (20) bekezdése, az Ép.r. 13. § (1) bekezdése és 14. § (3) bekezdése, valamint az Nkt. 64. § (4) bekezdése, 66. § (4) bekezdése 3. melléklet 26. pontja alapján a Kjt. 87/A. § (3) bekezdés a) és b) pontjára tekintettel.

[28] A felperes alappal hivatkozott az Nkt. 64. § (5) bekezdésére, miszerint a tárgyév első napján kell a pedagógust a magasabb fizetési kategóriába besorolni. Mivel a felperes 2014. december 19-én szerezte meg a magasabb fizetési kategóriába besorolásra jogosító 18 év jogviszonyt, ezért 2014. január 1-jétől kellett volna őt a Pedagógus I. fizetési fokozat 7. fizetési kategóriájába besorolni.

[29] Az eljáró bíróságok eltérő jogi álláspontjuk folytán a felperest nem ekként tartották besorolhatónak, ezért azösszezszerű kereseti követeléséről nem ezen besorolás figyelembe vételével döntöttek. Ezért szükséges az eljárás megismétlése.

[30] Erre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján a jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedően hatályon kívül helyezte a felperes kereseténekösszezszerű elbírálása érdekében az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítva.

(Kúria, Mfv.I.10.316/2016.)